

DEDICAȚIE

Dedic această carte numeroaselor femei care m-au întâmpinat cu inima deschisă și mi-au răsplătit în mii de feluri dragostea pe care o simt pentru tot ce înseamnă feminitate și respectul pentru femei. Arătându-mi-se cu toată natura lor interioară și împărtășind-o cu mine, mi-au permis să fiu martor nemijlocit al feminității lor, cu diversitate și frumusețe, cu lumină și întuneric. Din această participare trăită mi-am tras îndrăzneala de a scrie eu, bărbat, despre femei, și de a vorbi despre ce anume face ca feminitatea să se împlinească.

Dintre toate femeile care mă iubesc sau m-au iubit, se remarcă una anume: soția mea Birgid. Povestea noastră – povestea primei noastre întâlniri, precum și cotidianul unui mariaj de 50 de ani – m-a învățat cea mai mare parte din ceea ce scriu aici. Veți găsi povestea în paginile acestei cărți.

Wilfried Nelles

CUVÂNT ÎNAINTE

În 2003, acum exact 20 de ani, am primit un telefon de la editura Goldmann, cu propunerea de a scrie o carte despre sexualitate și iubire. Editorul de la vremea respectivă citise un interviu de-al meu pe această temă, care îi plăcuse. La început l-am refuzat: „Am eu însumi atâtea probleme cu subiectul în cauză, că nu pot și nici nu vreau să le vorbesc altora despre el”. Așa ceva i-am răspuns. El a insistat, spunând că, după cum o demonstrează interviul, aş avea totuși câte ceva de spus și mi-a oferit un contract cu avans. După câteva ezitări, am semnat, fără să am idee cum voi aborda tema. Abia după ce am văzut că editura prezenta deja cartea ca fiind în curs de apariție, mi-a venit ideea salvatoare: am văzut cu ochii minții un bărbat și o femeie, goi, și am lăsat ca întâlnirea trupurilor lor și ceea ce se întâmplă în cursul actului sexual să-mi spună ce înseamnă „masculin” și „feminin”, ce-l caracterizează pe bărbat, ce-o definește pe femeie și ce anume determină relația dintre ei. Căci masculinul nu se manifestă altfel decât prin bărbat, la fel cum femininul apare doar prin femeie și doar datorită ei s-a născut pe lume.

Cartea¹ nu a avut succesul sperat, dar, deoarece o simțeam potrivită pentru mine, am republicat-o ani mai târziu sub un nou titlu și într-o versiune extinsă.² Acum lucrez la a treia versiune. Cartea a crescut deci de-a lungul anilor și a ajuns, așa sper, la maturitate. E adevărat că i-am păstrat structura generală și ideile de bază, dar, față de versiunea inițială,

1 Apărută la vremea respectivă cu alt titlu: *In guten wie in schlechten Zeiten. Liebe, Lust und Wachstum in der Partnerschaft (La bine și la rău. Dragoste, dorință și creștere în cuplu)*, Editura Goldmann, München, 2004.

2 *Männer, Frauen und die Liebe (Bărbații, femeile și iubirea)*, Editura Innenwelt, Köln 2010, 2015

am eliminat unele elemente, am adăugat altele noi și am reformulat masiv sub aspect lingvistic. În afară de cele două capitole introductive, care sunt noi, cele spuse sunt valabile mai ales pentru a doua jumătate.

Cu cartea de față, încerc să pun în lumina corectă atât propriile mele experiențe (personale și terapeutice), cât și schimbările de natură culturală. Schimbările culturale nu sunt același lucru cu ceea ce face din ele spiritul vremii. Și totuși, deoarece acesta din urmă influențează masiv imaginea care domină și presiunile pe care oamenii le resimt când vine vorba despre relații, voi începe prin a mă referi la el, însă ceea ce voi spune în continuare nu va fi colorat de spiritul epocii în care trăim. Viziunea mea fundamentală asupra a ceea ce înseamnă bărbat, femeie și relație de cuplu nu s-a schimbat practic deloc în acești douăzeci de ani, ci doar s-a limpezit și s-a nuanțat. La fel și despre sexualitate. Pe de altă parte, în acest timp am învățat foarte multe în ceea ce privește iubirea și abia în ultimii ani am început să înțeleg ce este ea cu adevărat.

BĂRBATUL ȘI FEMEIA

Fără bărbați nu există femei.

Fără femei nu există bărbați.

Fără unirea dintre bărbat și femeie nu există oameni.

EGALITATE ȘI DEOSEBIRE

Dacă este mereu vară, nu există vară.

Dacă este mereu zi, nu există nici zi, nici noapte.

Dacă bărbații și femeile sunt același lucru, nu există nici bărbați, nici femei.

Dacă toți oamenii sunt egali, nu mai există viață, pentru că,

dacă ceva se unește cu egalul său, nu se întâmplă nimic.

Totul rămâne egal cu sine, totul rămâne neschimbat.

Noul se naște doar din inegalitate.

IUBIREA

Iubirea nu este un sentiment și nu este ceva personal. Așa o percepem, ca pe un sentiment, ca pe un sentiment extrem de personal, dar acesta este doar primul pas.

Iubirea este o forță universală – forța care ține laolaltă lumea în miezul ei cel mai intim, forța care dă sens și plenitudine vieții noastre.

Iubirea pentru o altă ființă înseamnă a fi făcut pasul în iubire; înseamnă a te fi lăsat atins și condus de această forță; mai înseamnă și a-i suporta tortura și a te lăsa astfel purificat.

Parcursul începe cu prima întâlnire cu mama, continuă cu restul familiei – tatăl, frații și surorile –, duce apoi la primul sentiment de dragoste față de o persoană străină și s-ar putea să culmineze cu „marea iubire”, o relație profundă din care, iarăși, s-ar putea să rezulte copii, care la rândul lor vor stârni în sufletul nostru un nou tip de iubire, necunoscut până atunci.

Cel târziu în acel moment încep muncile vieții de zi cu zi și suferințele pe care ni le aduce dragostea. Pentru unii însă, ele încep încă de la începutul vieții, făcându-i să întoarcă spatele iubirii, profund dezamăgiți de ea; apoi, când aceasta le iese totuși în cale, fie că nu o pot percepe, fie că fug de ea, pentru a nu fi dezamăgiți încă o dată, din nou și din nou.

Niciunul dintre aceste evenimente, niciuna dintre aceste întâlniri cu iubirea nu se petrec la inițiativa noastră; niciodată nu suntem noi subiectul, cel care acționează. Subiectul este întotdeauna iubirea însăși, iar relațiile de dragoste sunt doar niște mijloace ale ei. Prin intermediul lor, iubirea ni se comunică nouă. Niciodată nu o îmbrățișăm noi pe ea; întotdeauna ea ne îmbrățișează pe noi.

De aceea nu o putem nici ține captivă și nici păstra. Fie cedăm și ne supunem ei, fie o pierdem.

Iubirea copilului este o dorință mare, o dorință intensă de a se simți în siguranță și ocrotit în sânul familiei și o dorință la fel de mare de a fi văzut și iubit de părinți. Ambele reprezintă asigurarea sa de viață. Din cauza acestei necesități, de a-și avea viața asigurată, la cele două de mai sus se adaugă o a treia: ca părinții să rămână lângă el, să fie bine, să rămână împreună și să nu se îmbolnăvească sau să moară. Pentru toate acestea, un copil este gata de aproape orice sacrificiu.

Iubirea copilului este și începutul cunoașterii de sine. În mama și în tatăl său, copilul se întâlnește pe sine, ei sunt prima lui oglindă, în care se poate vedea, se poate percepe ca existând și poate vedea cine este. Fără oglinda mamei, omul este singur pe lume, orfan, iar fără oglinda tatălui, o parte din sinele său rămâne mut, fără rezonanță.

Iubirea adolescentină, iubirea romantică, răspunde în esență aceluiași dorințe ca și iubirea copilărească – și ca atare este tot o iubire copilărească. Singura diferență constă în faptul că, urmând instinctul natural, este orientată înspre necunoscut, înspre o persoană străină, forța ei motrice fiind sexualitatea, dorința fizică.

Și în acest caz, fericirea strălucește cel mai puternic atunci când te simți văzut și acceptat exact așa cum ești, cu toate ale tale, și când poți fi sigur de celălalt.

Toate cele de mai sus sunt niște dorințe profunde, care caută mereu răspuns, confirmare și satisfacere. Așteaptă permanent să fie auzite; mai mult, de obicei așteaptă o reciprocitate, să primească ceva în schimb. Dacă acest lucru nu se întâmplă sau se întâmplă altfel decât ne dorim, suntem dezamăgiți, iar dacă dezamăgirea este foarte mare sau așteptările noastre nu sunt niciodată îndeplinite, ne îndepărtăm fie de partener, fie de iubirea în sine.

Odată cu dragostea pentru propriul copil, pe scena vieții noastre pășește o altă dimensiune a iubirii. Atunci când este pură, această iubire

nu mai este legată de dorințele noastre, ci în ea acționează forța vieții înseși. Și ea este tot un impuls, dar nu unul orientat spre o persoană anume, ci impulsul inerent vieții de a se perpetua.

Nașterea unui copil dintr-o relație de dragoste este o privire din viitor, o chemare a vieții și o chemare a iubirii, pe care bărbatul și femeia le percep și cărora le dau ascultare, ca într-un abandon în fața vieții.

Toate acestea sunt dimensiuni personale ale iubirii, prin personale înțelegând că se referă întotdeauna la o persoană anume. Dacă le trăiești, cu toate inevitabilele dezamăgiri și suferințe pe care ți le vor pricinui, și rămâi fidel iubirii – o fidelitate care nu are nimic de-a face cu cea sexuală față de partener –, ajungi la iubirea adevărată, forța universală care acționează în toate aceste aspecte personale, însă pe care, de cele mai multe ori, nu o percepem, pentru că suntem atât de copleșiți de sentimentul în sine sau atât de profund dezamăgiți de distrugerea visurilor noastre, încât nu putem vedea decât latura personală.

Există o reprezentare profund simbolică a ceea ce face dragostea din noi: povestea lui Cupidon, zeul iubirii, a cărui săgeată străpunge inima îndrăgostiților.

Adevărul pe care îl transmite această poveste este următorul: când săgeata iubirii îți străpunge inima, trebuie să mori. Ce anume trebuie să moară când te lovește săgeata lui Cupidon? Trebuie să moară imaginile noastre copilărești, ideile și visurile noastre adolescente despre iubire. Și, odată cu ele și mai presus de orice, trebuie să moară ego-ul nostru.

Dacă există ceva pe lume care are puterea de a ne zdrobi ego-ul, atunci acel ceva este iubirea – forța spirituală care acționează în toate aspectele personale ale iubirii și care, dacă îi rămânem fideli, ne va conduce prin și dincolo de ele.

Când ni se întâmplă acest lucru, iubirea a ajuns cu totul în noi, iar noi cu totul în ea.